

[Gøting.]

med den største tilfredshed, jeg konstaterer, at den højtærede forsvarsminister er helt opmærksom på, at forsvarsviljen ikke må svækkes.

Jeg er tilbøjelig til at tro, at det er en side af sagen, som man hidtil har lagt alt for lidt vægt på, men når vi nu har fået øje på den, vil jeg også tro, at vi i fremtiden bør være meget opmærksomme på den. Vi skal være det, ikke mindst fordi det er denne forsvarsvilje, der skal bevirke, at vi også på et andet meget væsentligt område kan komme videre, end forslaget peger. Jeg tænker her på frivillighedsprincippet, som fra vor side er blevet hævdet fra, jeg havde nær sagt tidernes morgen indtil dags dato som det eneste princip, et demokrati i virkeligheden har ret til at bygge sit forsvaret op på.

Frivillighedsprincippet har været drøftet meget i den debat, som har været ført i pressen, ikke mindst i de sidste måneder, og jeg ved, at der er andre partier i denne sal, som i høj grad værdsætter dette princip. Jeg skal ikke komme ind på retsmoralske betragtninger over, hvorfor man i et retssamfund ikke kan eller bør kunne tvinge mennesker til at lade sig uddanne til handlinger, som de ikke ønsker at lade sig uddanne til eller ønsker at udføre. Et menneskes frihed bør kun begrænses af næstens lige så store frihed. Det må være nok om det.

Regeringsforslaget udvider det frivillighedsprincip, som allerede eksisterer. Vi er tilfredse med dette fremskridt, og vil være endnu mere tilfredse med det, såfremt en øget forsvarsvilje vil blive udnyttet på bekostning af værnepligten. Det er min opfattelse, at regeringen også har sin opmærksomhed henledt på dette forhold. Man kan måske diskutere, om det skyldes retsforbundets stadige og stædige hævden af dette princip, eller om vi er begyndt at lære af forholdene andetsteds. Det kan i virkeligheden være komplet ligegyldigt. Hovedsagen er, at der sker noget på dette område også, og det gør der.

Den styrkelse af den faste kerne, som er berørt i bemærkningerne, hviler helt på frivillighedsgrundlaget. Det er en form for frivillighed, der koster penge, det indrømmer jeg; men hvem har nogen sinde

lovet et gratis forsvar? Pointen i dette er imidlertid, at prisen er omvendt proportional med forsvarsviljens størrelse. Jo mere vilje der findes til at forsvare hjem og land, desto mindre skal der til for at overvinde de forhold, der bevirker, at man ikke melder sig frivilligt. Jeg tror ikke, vi skal stræbe imod en stor fast kerne af hvervede tropper, eller rettere: jeg ønsker det ikke; men jeg mener, vi bør have en kerne, for nu at bruge dette udtryk, af en sådan størrelse, at det er rationelt i forhold til, hvad der er brug for af specialister, hvad der er brug for af beredskab, samt hvad økonomien kan bære. Det er et spørgsmål, der kan vurderes og til stadighed må udsættes for en vurdering, efterhånden som tiden og udviklingen skrider frem; men jeg er af den opfattelse, at forslaget om en forøgelse af kernen på ca. 4 000 mand er nogenlunde rigtigt ramt.

Hvad angår lokalforsvaret, vil vi fra vor side meget gerne medvirke til, at også dette bygges op på frivillighedsgrundlaget. Jeg må imidlertid erkende, at den forsvarspolitik, der er ført indtil i går, ikke gør en sådan tanke realistisk endnu; men jeg vil håbe, at vi, efterhånden som indstillingen til forsvaret ændrer sig i positiv retning, må kunne tage denne tanke op til overvejelse og efterhånden erstatte pligt med vilje også i lokalforsvaret, så det efterhånden kan komme til at udgøre den betydningsfuldeste del af vort forsvar, og således at den byrde, der nu er lagt på vort hjemmeforsvar, kan lettes. Hjemmeforsvaret er i dag anerkendt af alle; dets indsats er uvurderlig og uundværlig. Vort forsvar ville i dag være helt værdiløst uden det; det står fast og erkendes fra militær side gang på gang, men vi stiller for store krav til det. Her må lokalforsvaret bygges op mellem den faste kerne og hjemmeforsvaret, men på samme basis, som både kernen og hjemmeforsvaret er bygget på: frivillighedens princip. Når dette er nået efter de retningslinjer, som retsforbundet har angivet i sit tidligere afleverede skitseforslag, har vi et forsvar som vi kan være tjent med. Men som sagt: jeg er bange for, at det er nødvendigt at bygge forsvarsviljen op og støtte den, inden vi for alvor kan komme ind på den linje, som andre NATO-lande har kunnet følge. Jeg tænker her på lande som Canada og England, der netop for få dage siden har besluttet at likvidere